Anul al 51-lea 12 Pagini EXEMPLARUL în Țară: 3 Lei în Străinătate: 6 Lei 12 Pagini Nr. 6 Duminică 7 Ianuarie 1934

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. No. 130223 932

ABONAMENTE ÎN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 în străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGĂ, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICĂ A ZIARULUI are numerele: 3-3010; 3-3011; 3-3012; 3-3013; 3-3014; 3-3015

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Accidentele de cale ferată

Ziarele au înregistrat următorul recent accident de c. f.: un tren accelerat a intrat în gara Tecuci, fără să oprească conform indicațiilor regulamentare și a continuat mersul până când a ciocnit ultimele vagoane ale unui tren de marfă, ce manevra pe linie. Cauza acestui accident: frânele n'au funcționat normal, așa că mecanicul trenului accelerat n'a putut opri convoiul în gară.

Acum câteva zile, o ciocnire s'a întâmplat în stația Bărnova, pe linia Crasna-Iași: un tren de marfă a fost îndrumat greșit pe altă linie; cum pe această linie staționa un tren, s'a produs o ciocnire, care a provocat moartea a doi funcționari din serviciul c. f.

Asemenea accidente ar putea să fie evitate printr'o asigurare mai mare a siguranței circulației trenurilor, ca și printr'un control mai sever din partea organelor competinte ale căilor ferate.

Ancheta ce s'a deschis, în Franța, în urma castastrofei dela Lagny, nu are numai scopul să stabilească responsabilitățile, ci să caute mijloacele cele mai indicate pentru sporirea siguranței pe căile ferate.

D. Paganon, ministrul lucrărilor publice din Franța, se ocupă de această importantă problemă. D-sa a convocat la minister pe delegații mecanicilor și ai fochiștilor, ca și pe șefii diferitelor servicii technice, spre a primi sugestii și propuneri din partea lor, relative la mijloacele cele mai practice de a spori siguranța circulației trenurilor. Iată ce scriu ziarele franceze:

„Reprezentanții mecanicilor și fochiștilor au atras atenția ministrului asupra introducerii unor aparate, care prezintă particularități interesante de ordin technic și pot spori siguranța pe căile ferate. Ei au pomenit de aparatul „Rodolosse", care are avantajul să frâneze automatic locomotiva când trece un semnal închis; de aparatul „Pottier", care permite mecanicului viziunea directă și sigură în față, chiar pe timp de ceață și ploae; de „crocodilii" avertizori pentru semnalarea lucrărilor în curs de executare, pe linie; de reflectoarele electrice puternice, așezate în fața locomotivei ș. a.

Ministrul va studia toate propunerile ce s'au făcut".

Firește, că propunerile ce vor fi găsite practice și bune, urmează să fie realizate pe întreaga rețea a căilor ferate franceze. Aceleași măsuri de siguranță pot fi luate și de direcția căilor noastre ferate, în interesul siguranței circulației trenurilor și al călătorilor.

Se poate modifica pactul Societății Națiunilor?

— Proecte primejdioase —

De câtva timp se discută în presa străină, unele sugestii ce s'au făcut în vederea reorganizării Societății Națiunilor, sau a modificării pactului ei. „Proectele ce sunt azi aduse în discuție, în mod indirect — scrie d. Beneș, într'un interesant articol publicat în ziarul „Ceske Slovo" din Praga — și al căror scop este reforma Societății Națiunilor și a pactului său, dezvălue sâmburele crizei. Se atacă, în primul rând, însuși principiul care formează, într'o măsură considerabilă, baza Societății Națiunilor: egalitatea formală a statelor".

Evident, că egalitatea este principiul cardinal pe care s'a constituit acest organism internațional.

Dar, prin modificările ce se propun — și care n'au fost încă precizate și definite — se urmărește, nu numai împărțirea statelor în două categorii — principale și secundare, — nesocotindu-se principiul egalității aplicat tuturor membrilor Societății Națiunilor, ci și principiul intangibilității tratatelor.

Reamintim, că la conferința păcii s'a introdus și aplicat separația nedreaptă a statelor în două categorii: statele principale aliate și asociate și statele cu puteri limitate.

Acest procedeu a fost criticat cu asprime de Paul Deschanel, ca și de alte personalități politice franceze și anglo-saxone. Popoarele, mari, sau mici, cari au fost aliate și au făcut sacrificii în comun pentru triumful aceleiași cauze în timpul războiului, nu trebuia să fie astfel împărțite.

Din punctul de vedere de drept, toate statele sunt egale, se bucură de acelaș suveranitate; iar cele care sunt membre ale Societății Națiunilor, au recunoscută și garantată egalitatea, prin pact. Nu se poate reveni asupra acestui principiu introdus în pact și acceptat de majoritatea puterilor, decât în cazul când o parte din statele-membre ar accepta să fie considerate și tratate de puteri secundare, inferioare, în subordinea celor mai puternice.

Art. 26 din pactul Societății Națiunilor cuprinde o dispoziție importantă, relativ la o eventuală modificare a acestui pact-instrument, care garantează inviolabilitatea tratatelor aplicate.

Se prevede în acest articol, că orice amendament al statutului pactului, trebue să fie votat în unanimitate de Consiliul Societății Națiunilor. Așa dar, nu se poate modfica pactul decât prin consimțimântul tuturor membrilor Societății Națiunilor. Nu se poate înlocui principiul unanimității cu cel al majorității.

D. Beneș a atras atenția, că statele ce propun azi reforma S. N., sunt acelea care, odinioară, s'au împotrivit cu îndârjire renunțării la principiul unanimității. Pe de altă parte, încercările ce se fac de a se modifica pactul, spre a putea permite revizuirea tratatelor de pace, așa cum doresc puterile învinse, se izbesc nu numai de rezistența puterilor, pe socoteala cărora s'ar face revizuirea, dar și de principiul ce domină dreptul internațional public modern: intangibilitatea tratatelor aplicate.

Cine crede că va putea întări pacea, prin revizuirea tratatelor, se înșeală amarnic; căci nesocotește realitățile și împinge lumea spre un nou război. Societatea Națiunilor trece, în adevăr, printr'o criză serioasă; organizația sa prezintă unele slăbiciuni și activitatea sa în domeniul politicii internationale, n'a răspuns, în toate direcțiile, așteptărilor; dar ceeace prezintă un progres în dreptul internațional public și o siguranță în relațiunile dintre state, sunt dispozițiile și principiile cuprinse în pactul său.

Aceste principii — egalitatea statelor și intangibilitatea tratatelor—trebue să fie respectate, căci ele garantează pacea.

Sentința în procesul asasinării fostului rege al Afganistanului

— 14 persoane condamnate la moarte —

Londra, 4 (Rador). — Din Kabul (Afganistan) se comunică știrea că în fața tribunalului special, alcătuit din reprezentanți ai armatei și unii membri ai guvernului, a venit spre judecare procesul intentat complotiștilor cari au organizat și săvârșit asasinarea fostului rege al Afganistanului, Nadir Shah.

Prin sentința dată, tribunalul excepțional a condamnat la moarte 14 persoane, a căror vinovăție s'a stabilit.

Printre condamnați se află și tatăl, unchiul și un prieten al atentatorului Abdul Kaliq. De asemenea, se mai găsește printre condamnați un ofițer al armatei, precum și supraveghetorul școlii în care Abdul Kaliq și complicii săi și-au făcut studiile.

Regele actual al Afganistanului și-a dat aprobarea sa pentru condamnare, astfel că sentințele vor fi executate în timpul cel mai scurt.

—o*o—

S'au ciocnit două vapoare

Berlin, 4 (Rador). — In marea Nordului s'au ciocnit azi două vapoare, dintre care unul sub pavilion german a cerut prin radiotelegrafie să i se trimită ajutoare, fiind în pericol de a se îneca.

Deocamdată lipsesc amănunte mai precise.

Frescă din Bis. Sf. Dumitru-Colentina de COSTIN PETRESCU

BOTEZUL DOMNULUI

Striga Botezătorul în pustie:
— „Gătiți, gătiți a Domnului cărare...
„Veni-va cu slăvită 'mpărăție
„Dreptatea cea în veci biruitoare..."

„Voi, Farisei, cu aprige păcate,
„Fugiți din calea Domnului, divină,
„Și faceți drepte drumurile toate
„Pe care falnic Domnul va să vină..."

Și au venit Isus din Galileia
Către Ioan, la râu să se boteze,
Așa precum Proorocii din Iudeia
Prin veacuri prins-au să profetizeze.

Și a grăit Ioan cu umilință:
— „Nu's vrednic să-ți deschei încălțămintea...
„Te-am așteptat, o! Doamne, cu credință
„Și 'n fața Ta mi se sfiește mintea..."

Și-a zis Isus: — „Botează-mă pre mine
„Și împlinește datoria ta;
„E scris să am botezul dela tine
„Iar eu cu Duh de foc te-oi boteza!..."

Atuncia glas din cer veni spre El:
— „Acesta este Fiul meu iubit!..."
Iar Sfântul Duh în chip de porumbel
Pe apa din Iordan a fâlfâit!

MIRCEA DEM. RADULESCU

Proclamarea d-lui Dinu Brătianu ca șef al partidului liberal

Ședința comitetului executiv central

— Cuvântările. — Aclamarea noului președinte al partidului —

Partidul liberal a fost crud lovit prin asasinarea șefului său, mult regretatul Ion Duca. Și în amintirea tuturor, memoria acestui om va rămâne neștearsă.

Odată însă trecută consternarea produsă de odiosul asasinat, partidul liberal, căruia Regele i-a încredințat destinele țărei și care, prin recentele alegeri, a dovedit că se bucură și de încrederea marei majorități a cetățenilor, trebuia să se reculeagă și printr'o manifestare care să nu lase nici o posibilitate de îndoială, să dovedească în fața țărei că, dacă durerea a fost profundă, conștiința datoriei sale a rămas intactă.

Această manifestare, spre bucuria tuturor acelora cari își iubesc țara, s'a produs Joi când, cu unanimitate, a fost ales șef d. Dinu Brătianu.

In tradiția partidului liberal, disciplina și solidaritatea în jurul șefului au format tăria lui. Ferit de intrigi, partidul liberal de câteori în împrejurări grele a fost chemat să'și ia răspunderea, a reușit printr'o conlucrare sinceră a tuturor valorilor din sânul lui, să dea statului, guverne cari să înfrunte toate dificultățile. Cu atât mai mult în zilele de azi, când nu numai situația generală politică și economică este din cele mai îngrijorătoare, dar când, din cauza unor guvernări nenorocite din ultimii ani, în interiorul țărei suflă un vânt de anarhie — cu atât mai mult se impunea ca partidul liberal odată chemat la cârmă de încrederea Suveranului și a țărei, să facă dovada, că cu toată lovitura ce a primit-o prin asasinarea celui mai distins dintre fruntașii lui, el merge înainte, unitar și hotărît să-și îndeplinească misiunea printr'o armonioasă colaborare între competința și experiența celor mai în vârstă cu entuziasmul și energia celor mai tineri.

Speranțele acelora, cari credeau că nenorocirea întâmplată, va aduce dezbinarea și în partidul liberal s'au spulberat pentru binele țării.

Ca organ de opinie publică, noi, înregistrăm cu deosebită satisfacție acest eveniment politic de mare însemnătate, și, facem urarea ca această unire, această solidaritate, care a fost forța partidului liberal în tot trecutul lui, să persiste și în viitor.

Țara are nevoe de ordine, de disciplină sufletească, de încredere; partidul care o guvernează trebue să dea el cel dintâi acest exemplu. Partid ul liberal l-a dat.

Țara îl așteaptă acum la lucru.

Comitetul executiv central al partidului liberal s'a întrunit Joi, la ora 5 d. a., la clubul din calea Victoriei.

Ședința a fost prezidată de d. dr. C. Angelescu, ministrul instrucțiunii.

In memoria lui I. G. Duca

— Cuvântarea d-lui Gh. Tătărăscu —

Cel dintâi a luat cuvântul d. G. Tătărăscu, președintele consiliului, care a rostit următoarea cuvântare, în memoria lui Ion Gh. Duca:

In clipa aceasta solemnă stăpânită de duhul morții, în clipa aceasta de tragică răscruce a destinelor, când se deschid deopotrivă în fața noastră, căile destrămărei și căile mântuirei, în clipa aceasta de vâltoare socială, când avem de ales între nebunia dezastrului și între bărbătească hotărire de a domina evenimentele și de a scăpa țara, memoria martirului Ion Duca se ridică pentru noi poruncitoare, ca un avertisment de foc, ca o chemare a vremurilor aspre, ca imbold la datorie, ca un ordin solemn de a continua ceeace visase și de a desăvârși ceeace începuse.

I-a fost dat partidului liberal, care la toate răspântiile istoriei contimporane a știut să-și îndeplinească patriotica misiune de salvare a țării, să aducă de data aceasta, însăși viața marelui său conducător, jertfă nevinovată pe altarul intereselor naționale.

De dincolo de mormântul său Ion Duca ne privește.

Spiritul său tutelar plutește peste capetele noastre, pentru a ne conduce și a ne îmbărbăta Executori testamentari ai gândurilor și ai idealurilor sale politice, avem datoria față de memoria lui și răspunderea față de țară, care l-a aclamat eri și îl plânge astăzi, să îndeplinim slovă cu slovă programul care alcătuia profesiunea lui de credință și să ținem trează în conștiința publică, setoasă de o nouă morală, amintirea simbolică a celui mai onest om politic, fiindcă dincolo de programul scris al gândurilor sale, Ion Duca prin în-

(Continuare în pag. 3-a)

Otrăvitorii de suflete

Fac ziaristică de 50 de ani, am văzut multe guverne căzând sub nepopularitate, am asistat și la unele înălțări pe banca ministerială, pe care nimic firesc nu le justifica. Dar n'am văzut încă un guvern atacat din întâia zi a vieții sale, atacat cu atât de sălbatecă înverșunare, cum a fost cabinetul liberal dela 13 Noembrie.

Acum s'a dus sărmanul, blândul, civilizatul, omul simpatic între oamenii simpatici, iar lacrimile unui potop de oameni l-au întovărășit până ce ultima lopată de nisip l-a acoperit pentru vecinicie.

Dar pentru ce atâta răutate împotriva unui om care nu făcuse rău nimănui? Dece coaliția tuturor balelor otrăvite contra unui șef de partid care venea la cârmă adus si de rege, adus și de opinia publică?

Trei brațe ucigașe l-au pândit câteva zile, până ce, mulțumită nepăsării victimei și ciudatei dezinteresări a celor cari aveau datoria să-l apere, au izbutit să-l răpue. Dar cine a înarmat aceste brațe?

Intr'o zi, — spre a nu vorbi decât de guvernele din urmă, — Coroana a însărcinat pe d. Iorga să formeze guvernul.

Acest cabinet, cabinetul Iorga-Argetoianu, a fost o surprindere unanimă. Primitu-l-au oare, cu scrâșneli de ură sau cu rânjete răutăcioase? De loc. L-au primit cu surâsul pe buze, l-au lăsat să prezideze alegerile cum a putut și l-au așteptat la lucru.

Mai târziu, peste mai puțin de un an și jumătate, guvernul Iorga cade și guvernul Vaida apare.

Dacă guvernul Iorga a fost primit cu surprindere, cabinetul Vaida a fost o lovitură de măciucă pentru toată lumea. Nimeni nu voia să creadă, că partidul, care 15 luni mai înainte căzuse fiindcă ruinase finanțele țării, a fost din nou chemat, ca să le dea gata cu desăvârșire.

Și cu toate acestea, partidele și presa au primit acest guvern cu o blajină opoziție și nicio candidatură n'a fost prezentată președinților de birouri, de cohorte cu revolverele întinse.

Dar vine, în sfârșit cabinetul Duca, cabinetul partidului liberal ținut 5 ani în opoziție, cabinetul pe care opinia publică îl aștepta ca pe singurul legitim.

Și deodată, din ziua întâia, începe marea sălbăticie.

Era Ion G. Duca un pestiferat? Era el un tâlhar îmbogățit, ca atâți politicieni mișei, din banul public? Era Duca un tiran pătat de un trecut al dezonoarei? Era un incult, un incapabil, un veros?... Nu. Și cu toate acestea, n'a fost om politic, n'a fost șef de guvern mai mult acoperit de toate noroaele scârboasei școale politice a vremurilor noui.

Dece?... Dece?...

Un număr de tineri, hipnotizați la numele atât de scump al patriei, au căzut în cursa întinsă de mâini spurcate. Iar Ion G. Duca, fără să fi avut vremea nici măcar să înceapă a guverna, a fost asasinat.

Ce mare păcat și ce îngrozitoare rușine! Iar alții, cari au stăpânit ani de zile și umblă gâfâind până a plezni, de sarcina banilor mulși dela toate tâțele patriei, se plimbă plini de ifos și nimeni nu-i atinge.

Acum am auzit și eu, că mințile ponderate ale oamenilor cu răspundere fac apel la domolirea patimilor. Bineînțeles, acum a murit monstrul!

Cine a ucis pe Barbu Catargiu, de care am vorbit alaltăeri, nu s'a putut afla. Poate că de astă dată se va descoperi mai ușor cine a pus la cale asasinatul din gara Sinaia!

Vremurile scurgându-se, fac de multe ori minuni!

CONSTANTIN BACALBAȘA

Amânarea conferinței Micii Înțelegeri

— Intrevederea Titulescu-Jeftici —

Belgrad, 4 (Radio-Central). — D. Jeftici, ministrul de externe, s'a întors la Belgrad, la ora 20,30.

Intre Zagreb și Vinkovci d-sa a avut, în tren, o consfătuire cu d. Titulescu.

După întrevederea aceasta, d. Jeftici a cerut președintelui comitetului permanent al Micii Înțelegeri, d. Beneș, amânarea conferinței convocată pentru 8 Ianuarie la Zagreb.

Conferința urmează să se întrunească totuș până la sfârșitul lunii Ianuarie.

Explozie la o moară din Drăgănești

— Un mort și 3 răniți —

Giurgiu, 4 Ianuarie

O puternică explozie s'a produs Miercuri d. a., la moara proprietatea moștenitorilor Trupcea Ligor, din Drăgănești-Vlașca.

Pe când motorul era în plină funcțiune, a explodat un tub cu aer comprimat, omorând pe loc pe tânărul Marin Târcoci, din serviciul morii și rănind grav pe Ion N. Ciofăcă, din Botoroaga, care are un picior rupt, mai puțin grav pe Aurică Trupcea Ligor, unul din proprietarii morii precum și pe locuitorul Zaharia Stroe, din Drăgănești.

Toți răniții au fost internați în spitalul din acea comună.

Șeful secției de jandarmi începând cercetările, a stabilit că explozia se datorește neglijenței băiatului Marin Târcoci, care în lipsa mecanicului morii, a umblat la motor și din neștiință a încărcat prea mult tubul de aer comprimat cu care se face pornirea motorului.

Parchetul a autorizat înmormântarea cadavrului.

Viscol și zăpadă în Dâmbovița

— Apariția haitelor de lupi —

Târgoviște, 4 Ianuarie

In ultimele 2 zile, un viscol puternic s'a abătut asupra județului nostru și orașului, — zăpada așternându-se într'un strat de peste o jumătate metru. Din această cauză, circulația vehiculelor, atât cu tracțiune mecanică cât și animală, se face cu mare greutate.

Numeroase haite de lupi au apărut, mai cu seamă în nordul județului.

Locuitorul Niculae I. Florică, din Aninoasa, înapoindu-se acasă, în apropierea satului a fost atacat de un lup. O luptă s'a încins între om și fiară. La strigătele disperate ale săteanului, au sărit mai mulți săteni cari se aflau pe drum. Cu ciomegele, au omorât fiara.

Gerul a atins 10 grade sub zero.

Explorările lui Byrd la Polul Sud

— S'a descoperit o mare, necunoscută până acum —

New-York, 4 (Radio Central I. N. S.) — Amiralul Byrd, cunoscutul explorator polar, a descoperit la Polul Sud o nouă mare, care pe hărțile geografice era indicată ca pământ.

Descoperirea aceasta o datorește Byrd unei furtuni, care a dus avionul său 150 km. de ținta urmărită și anume baza Robertbay.

Marea descoperită are o suprafață de aproximativ 200 mii mile pătrate și a fost botezată de Byrd cu numele „Oceanul Arctic".

Byrd a sburat dealungul meridianului 117 și până la longitudinea sudică de 82 grade 30 minute.

—xox—